

*Ezt a könyvet mindenkori jobbkezemnek,
Sara Hawys Robertsnek ajánlom.*

*Valamint dr. R.-nek, a feleségének, gyermekeinek
és valamennyi páciensének, akik neki köszönhetik,
hogy a mai napig életben vannak.*

*„Mikor rendezte a számlát, közölte:
»Egy hölgy tartózkodik a szobámban.
Csak később megy el.«”*

MILAN KUNDERA: *NEMTUDÁS*

Előszó

Hévégi munkát kerestem, és noha már kinéztem magamnak egy szombati hajmosólány-állást valamelyik fodrászatban, kamaszagyam mélyén mégis megfordult a gondolat, hátha elkél Oféliának egy kézilány. Így hát tanítás után, mielőtt még anyu hazaért volna, minden áldott nap elkerekeztem a Tate Gallerybe, látogatást tenni Millais múzsájánál.

Nem valami nagy kedvvel álltam be hajmosólánynak, és a bicajozás se volt az erősségem, de tudtam: tizenhárom éves vagyok, és ebben az életkorban a lányok szórakozásképpen bicikliznek, pénzkeresetképpen pedig elmennek haját mosni valamelyik fodrászatba. A logikai bukfencre csak később jöttem rá: „Ezt és ezt, így és így illik akarom, úgyhogy annak rendje és módja szerint meg is próbálkozom vele.”

A Tate felé közeledve már tudtam, mire számítsak. Lát-

tam Ofélia tiziánvörös haját, a folyón lefelé úszó, hófehér testet, körülötte a virágokkal. Néha már halott volt, mire odaértem. Máskor még csak haldoklott, még megmenthette a folyóparton hirtelen felbukkanó, sosem látott alak. Millais épp csak odaskiccelte a partra, aztán ráfestett, a férfi pedig igyekszik visszafojtani a lélegzetét a festékréteg alatt, nehogy észrevegyék. Engedi, hogy Ofélia kihisztizze magát, megfulladni viszont már nem hagyja.

Noha a szex akkoriban még ismeretlen volt számomra, bizonyos napokon Oféliát mintha szeretkezés közben leptem volna meg; feje fölé nyújtott karral, elnyúló szájjal hevert láthatatlan szeretője alatt. Jóval később, amikor már én is voltam szerelmes, rájöttem, hogy egyszerűn képtelen szabadulni a szeretkezés utáni férfillattól, amely erősebb, mint bármelyik útjába akadó folyóparti virágé. A virágok a jelen felé hívogatják. A férfi illata viszont nem hagyja kilépni a múltból.

A Tate azokon a délutánokon hemzsegett a színpompás öltözetű idősektől és a fekete ruhás fiatal sznoboktól (az előbbieket az eső elől jöttek be, az utóbbiak viszont alig várták, hogy elázhassanak). Mindig folyt legalább egy ismerkedés. Én azonban többnyire ott ültem Millais festményével szemközt, a nagyterem közepére állított hosszú bőrszámolyon, ropogtattam a becsempészett chipset és bögttem. A sós-ecetes volt a gyengém. Még abban az évben be is vittek a kórházba, miután huszonhárom zacskóval

faltam be egy ültő helyemben. A sós ételeknek – mint amilyen a sós-ecetes chips vagy az élesztőkrém – számomra mind a mai napig büntudat-ízük van.

Világos volt, hogy a festmény újra és újra meg fog ríkatni, mégis visszajártam. „Ofélia”, rajzoltam színes buborékokból az iskolai füzeteim fedlapjára. Örökké vele akartam lenni, úgyhogy néha még szombatonként is elmentem hozzá fölkelés után, és persze mindig bőgtem. Azt ugyan sosem tudtam eldönteni, vajon őt siratom-e vagy magamat. Visszatekintve ez is egyszerű: azt hiszem, megfertőzött. Tizenhárom évesen attól féltem, a saját sorsomat látom benne.

